

A „repräsentáló nagyság“

A gazdasági esztendő fordulóján vagyunk. Kis- és nagybankjaink mostanában tartják közgyűléseiket és ahol az igazgatóságban, vagy a felügyelő-bizottságban évközben lézág állott be, ezeket a hiányokat most pótolják, foltozgatják. Egy-egy nagybank, vagy iparvállalat közgyűlése, amely valamely választással, az igazgatóság, vagy a felügyelő-bizottság kiegészítésével kapcsolatos: rendszerint fotografikus képét adja a politikai helyzetnek. A dusan dotált igazgatósági stálmokért eszeveszett verseny indul meg. A győztes természetesen az a jelölt lesz, akiről a hatalmon levő párt nagyságok, miniszterek ajánlanak.

Az ilyen választás kölcsönösen üzletet jelent. Munkanélküli nagy jövedelmet annak, aki az állást elnyeri és üzletet a vállalatnak, mely a hűség jövedelmeket adja. A megválasztott új igazgatóra kötelezettségek hárulnak. Ő az összekötő tiszt a bank, vagy ipartelep és a kormány között, ahonnan a jó üzletek áldásai csepegnek. Így kerül azután a nagybank igazgatóságába olyan férfi, akinek halvány fogalma sincs a pénzügyi, a gazdasági élet szövevényeiről. Így jut egy-egy gyár vezetésébe az a tájékozatlan politikus, akinek sejtéme sincs a munkás és a munkaadó közötti viszonyról, aki a termelés, a vámpolitika tudományáról soha könyvet nem olvasott. Ellenben tud — ha kell — eljárni magasabb helyeken és megnyílnak előtte a minisztériumok ajtóit. Vállalatának talán több hasznot is tud produkálni ezekkel a dolgokkal, mintha szakember volna. Sajnos, ez nálunk így van.

Külföldről érdekes hír érkezik most. Mert megvilágítják, hogy a „befolyásos“ igazgató nemcsak romániai speciális. Londonból jelentik, hogy az ottani nagybankok között mozgalom indult meg, miszerint a jövőben a bank igazgatóságába csak szakembereket, még pedig csak olyan szakembereket fognak beválasztani, akik a múltban már bizonyították azt, hogy alaposan értenek a pénzügyekhez. Az angol sajtó nagy örömmel üdvözlözi ezt a reformot, mert Angliában is szokássá lett, hogy a nagyvállalatok busás jövedelmet biztosító igazgatósági tagságait nem a hozzáértők, a gazdasági és pénzügyi szakemberek kapták, hanem „társadalmi vagy közéleti“ korifeusok. Az ilyen közéleti igazgatósági tagokat odakinn röviden „guinea-pig“-nek nevezik. A pig *disznót*, a guinea *pénzt* jelent. Akik nem tudnak angolul, azok is megértik ebből, hogy nem tulságos nagy tisztelet övezi az angol gazdasági közvéleményben az angol nagyvállalatok kijárási célokra kooptált közéleti igazgatósági tagjait. Ezuttal föllevenítenek egy korábbi tervet, amely arról szól, hogy iktassa törvénybe az angol parlament, hogy vállalatok igazgatósági tagjai csakis azok lehetnek, akik a szakmában megfelelő hozzáértéssel rendelkeznek. A terv propagálói kiméletlen szavakkal kritizálják a nagyvállalatok semmittevő igaz-

Hágában ma szüneteltek a hivatalos tárgyalások.

Bizalmas megbeszélések az egyes delegációk között. — Loucheur és Pirelli Bethlennél. — Benes nyilatkozata a magyar problémáról.

Hágából jelentik: A konferencián minden csendes, amennyiben Jaspár elnök elutazása következtében a hivatalos tárgyalások szünetelnek és csak a magánbeszélgetések folynak

fokozott tempóban. Holnap délelőtt a keleti jóvátételi bizottság zártkörű és délután pedig nyilvános értekezletet tart. A magyar jóvátételi kérdést valószínűleg pénteken tárgyalják.

A párisi lapok szerint a helyzet igen súlyos Hágában.

A holland lapok ma közlik Loucheur állítólagos nyilatkozatát, amelyben heves támadást intéz Magyarország ellen és elítéli a magyar delegáció merevségét. Ma délután Bethlen miniszterelnökkel Loucheur két megbízottja jelent meg és kijelentették, hogy a holland lapokban megjelent és Loucheur szájába adott nyilatkozatok nem felelnek meg a valóságnak.

A hágai konferenciáról tegnap elterjedt optimista véleményekkel szemben a párisi lapok megállapítják, hogy Hágában a helyzet olyan súlyos, hogy a keleti jóvátételi tárgyalásai felborulással fenyegetik a konferenciát. Több lap követeli, hogyha Bethlen nem enged álláspontjából, Magyarország ellen gazdasági megtorlásokat kell életbe léptetni. Állítólag a gazdasági megtorlásokra vonatkozó terveket már el is készítették Hágában.

Loucheur, a keleti jóvátételi bizottság elnöke és Pirelli olasz delegátus ma fölkeresték Bethlen István gróf magyar miniszterelnököt és megállapodtak vele abban, hogy javasolni fogják miszerint a magyar megbízottakat szombaton hallgassák meg. A megbeszélések hírtől, szükség esetén a későbbi napokon fognak folytatódni.

Ma este a városi tanács a delegátusok tiszteletére estélyt adott, melyre meghívást nyertek a külföldi hírlapírók is. Az estélyen megjelent Henrik herceg, a királynő férje is.

A francia bizottság hosszas megbeszéléseket folytatott Tardieu miniszterelnökkel arronlatkozálag, hogy minő szankciót alkalmazhatnak Németországgal szemben, ha kötelezettségét nem teljesít. A delegátusok ezután fölkeresték Snowdent, Anglia kincstári kancellárját.

Schober osztrák kancellár ma megláto-

gatta Marinkovics jugoszláv és Mironescu román külügyminisztert. A román külügyminiszter meglátogatásánál jelen volt Titulescu is. A látogatáson folyt tanácskozásról annyi szivárgott ki, hogy Jugoszlávia megelégszik 2 millió aranyfrank kifizetésével, míg Románia és Csehszlovákia követelése jóval magasabb.

A magyar követségen a magyar miniszterelnök elnöke alatt az összes miniszterek és referensek részvételével megbeszélés volt, amelyen a magyar kérdés anyagát vitatták meg újból teljes részletességgel.

Az angol, francia és olasz delegátusok már napok óta azon igyekeznek, hogy áthidaló és gyakorlati megoldást készítsenek el a magyar kérdés ügyében. A nagyhatalmak delegátusai állandó összeköttetésben vannak egy Magyarországgal, mint a hitelező kisananttal. A magyar kérdés tárgyalása, amely minden bizonnyal napokig fog eltartani, zárt ajtók mögött fog lezajlani, ugyanúgy, mint ahogy az osztrákok ügyét vitatták. Általában nem sok reményt fűznek ahhoz, hogy részleteiben is megegyezésre kerüljön a sor, még akkor sem, ha elvi megállapodás létre is jönne.

A keleti jóvátételi ügyében ma tovább folytatódott a bizalmas tárgyalások. Ennek kapcsán a nem német jóvátételi ügyekről folyt a megbeszélés és a bolgár kérdéssel volt leginkább szó. A hitelezők 12 és fél millió aranyfrankot kérnek Bulgáriától, amellyel azonban még arra is kötelezni óhajtják, hogy monjon le a békeszerződésben részére biztosított előnyökről, vagyis vállaljon Görögországot és Szerbiát illető államadósságot és jelentse be lemondását a román területen kizsájtítás alatt levő javairól is, amelyre vonatkozólag már 4 év óta folytak tárgyalások, de mindeddig semmi eredményre nem vezettek.

Benes Bethlen helyzetéről.

Az Intransigeant hágai levelezője ma beszégetést folytatott Benessel a magyar jóvátételi ügyében. Benes kijelentette, hogy a magyar kérdés sokkal bonyolultabb a németnél. Ha Bethlen István gróf, magyar miniszterelnök kényszerhelyzetében aláírna valamilyen egyezményt, akkor Magyarországon megbukna, mert a magyar nép nem követné, ha pedig nem ír alá semmiféle megegyezést, akkor Magyarországgal szemben alkalmazandó szankciók elmaradhatatlanok.

Dr. Benes Ede belügyminiszter ma megadta a németalföldi sajtó képviselőit, akik megbeszéltek a gazdasági élet parazítáinak neveznek.

Romániában talán még komplikáltabb a szóbanforgó kérdés, mint Angliában. Itt azt tartják, hogy a román anyának három fiút kell szülni: egyet Bratiannak, egyet Averescunak és egyet Maniának. Az itteni nagyvállalatok előrelátó nagyrésztvényesei ez analógia kapcsán három igazgatót választanak: egyet

nek hosszabb nyilatkozatot adott a magyar kérdésben. A nyilatkozat főleg odakonkludál, hogy Magyarországnak meg kell találnia a kivezető utat elszigeteltségéből, amellyel egyetemes mind a szomszédos országokkal való együttműködés útjára lépne és a múltat elválna.

Bucuresti-i lapvélemény a konferenciáról.

Bucurestiből jelentik: Az Adevurul a hágai konferenciával kapcsolatosan arról ír, hogy a konferencia hivatva van a magyar propagandaveszedelemnek is gátat vetni. Magyarország, bár

Bratiannak, egyet Averescunak és egyet Maniának. Kormányok jöhetnek, kormányok mehetnek, pártok bukhathnak, pártok uradonna kerülhetnek, de a vállalat igazgatóságában valaki mindig uradonna lesz. Az egyik repräsentáló nagyság.

Vajon mikor érkeznek el nálunk is a dolgozó nagyságok ideje?

Senior.

igen szerény összeget követelnek tőle — írja a lap — semmit se akar fizetni, mert ezzel kiesne kezéből az agitációs eszköz, amelyet a magyar kormány négy esztendeje az optánkérdésben kovácsol. Lészögezi, hogy Magyarország arra operál, hogy az olasz fasiszta sajtó támogatásával az igazságot eltüntesse. Mindezzel szemben a lap ama reményének ad kifejezést, hogy a román delegátusok energiája mégis diadalra segíti a román ügyet.

Budapestben cáfolnak.

Budapestről jelentik: A Prager Tagblatt egyik hírével kapcsolatosan a Magyar Távirati Irodát illetékes helyről a következők közlésére hatalmaz-

Mit mondott Marsieu dr. a szuronyról és golyóról?

A munkanélküliek küldöttsége teljesíthetetlen követelésekkel járult a prefektus elé. — Hogyan folyt le az izgalmas tárgyalás a delegátusok és a prefektus között. — Marsieu dr. nyilatkozata.

(Arad, január 8.) Ma délelőtt egy népes küldöttség kereste fel szerkesztőségünket. A munkanélküliek elpanaszolták, hogy amikor tegnap Marsieu Justin dr. prefektusnál megjelentek és kérték a Munkásotthon, valamint a munkamelegedő kinyitását, a prefektus azt válaszolta, hogy

„golyót és szuronyt fognak kapni”.

A hirt kétkedéssel fogadtuk és ezért ma felkerestük hivatalában Marsieu Justin dr. prefektust és megkérdeztük, mennyiben felel meg a valóságnak a munkanélküliek panasza. Marsieu dr. a következő érdekes nyilatkozatot tette az Aradi Közlöny munkatársának:

— Tegnap megjelent nálam a munkanélküliek küldöttsége. Több kívánsággal és panasszal. Először a népkonyhára panaszkodtak és azt mondták, hogy az étel ehetetlen. Azt ajánlottam nekik,

keressenek ki egy asszonyt a maguk köréből, állítsák a főzéshez és én napi száz lejjel honorálom a munkáját.

A munkanélküliek erre azt a választ adták:

— Ezt csak akkor lehet elfogadni, ha mind a kétezer munkanélküli feleségét al-

ták fel:

1. Nem igaz, hogy Bethlen István gróf miniszterelnök vasárnap és hétfőn megoldási tervet terjesztett a nagyhatalmak képviselői elé.

2. Szó sem lehet arról, hogy éppen a magyarok javasoltak volna egy újabb döntőbírósi alakulatot, amely a vegyes döntőbírósi kikapcsolásával jönne létre. Ellenkezőleg éppen Magyarországnak az álláspontja az, hogy a vegyes döntőbírósi tárgyalja le az ügyet a koleti jóvátételre vonatkozólag.

3. Valótlan az, hogy azzal fenyegették meg Magyarországot, ha nem jön létre megegyezés, akkor a jóvátételi bizottság fog dönteni a kérdésben saját hatáskörében.

kalmazzák.

Azt kívánták tehát, hogy kétezer asszonynak napl 200.000 lejt adjak. Ezután a Munkásotthon és a melegedő kinyitását követelték. A Munkásotthonra nézve azt válaszoltam, hogy azt a kormány záratta be és én nem nyithatom ki, a melegedőre vonatkozólag pedig megegyeztem, hogy

a nemrég megindult jótékonyági mozgalom vezetői minden körülményben melegedőt fognak nyitni és így nincs szükség a munkásság által létesített melegedőre.

Ezután egész sor követelést állítottak fel. A munkabérek nyolcvan százalékát követelték segélyképen, természetesen pénzben. Ígt, ezenkívül azt a jogot, hogy ők állítsák össze a munkanélküliek listáját.

Amikor pedig kijelentettem, hogy követeléseik teljesíthetetlenek, azt felelték, hogy akkor az uccára mennek. Ekkor mondtam nekik, hogy az uccal demonstráció veszélyes, mert ott a rendőrséggel, szuronyal és golyóval találkozhatnak.

Ebben állott a munkanélküliek sérelme. Ami-

Kiütések

Meglepo megjáyni azt a gyorsaságot, amellyel a Cadum kenőcs megszünteti és begyógyítja a bőrlégelékenységet. Nem kell törődni a már sikertelenül használt szerekkel és nincs helye a kétségbeesésnek, mert a Cadum kenőcs teljesen különbözik az összes többi gyógyszerétől. Tűstént megszünteti a viszketőséget és mindjárt első használatától kezd gyógyítani. A bőr legmakacsabb betegségeit, a pattanásokat, kelevényeket, kiütéseket, ekcémát, csalánkiütéseket, pörsekeneket, csipcsnyomokat, aranyereket, ugyszintén a vágásokat, stb. rögtön gyógyítja a Cadum kenőcs. Egy tévely ára...

kor pedig a szívet-állapotokat kezdtek magasztalni, otthagytam őket.

— Ennyit a tegnapi küldöttségről — folytatta Marsieu dr. — és most még egyet. Mindent meg fogunk tenni, ami hatalmunkban áll, hogy a munkanélküliek helyzetén javítsunk. De a legradikálisabb eszközökkel fogom előtáncani az esetleges demonstrációkat.

Nem fogom tűrni, hogy a temesvári hasonló esetek lejátszódhassanak és minden demonstrációra irányuló kísérletet megfelelő rendszabályokkal fogok megakadályozni.

Bizom abban, hogy az aradi munkásság sokkal józanabb, semhogy lelküismeretlen agitációknak felüljön.

Ilyenek a nők.

Irtja: ERDŐDY MIHÁLY.

I.

— Féltiz. Azt mondta, kilencre itt lesz.

Elza menyasszonyi szíven átremegett a nyugtalanság. Csak még egy szó és mindjárt sírva fakad.

A mama egészen odavoit.

— Esküvője napján csak pontos lehet. Mi-csoda völegény!...

II.

Megnőzte a zsebóráját.

— Félkilenc.

Sóhajtott.

— Hajh, hajh!

Egyszerre csak kopognak az ajtón.

— Szabad.

Egy hölgy libbent be, elegánsan, ajkán édes mosollyal. A szeme égett.

— Jenő... csak azért jöttem, hogy gratuláljak.

A férfi alig találta a szavakat.

— Olga...

— Miért van úgy megijedve?

— Olga... a legrosszabbkor jött. Félóra múlva a menyasszonynál kell lennem..

— Ráér...

— Dehát mit akar?

— Csak eljöttem... Szerencsét kívánni...

Szó sincs róla, kissé illetlen dolog egy völegényt a lakásán felkeresni, de talán enyhítő körülmény, hogy nem is olyan régen még a felesége voltam...

III.

Félórával később.

— Olga... Maga engem megcsalt. Hűtlenséggel elhagyott. Beadtam a válópórt. Ezt annak idején maga is helyeselte...

— Még most is helyeslöm — kacagott az asszony.

• A férfi ránézett. Megfogta a kezét.

— Olga...

— Kérem, csak semmi bizalmaskodás.

Maga egy óra múlva ismét férfi lesz...

— Sajnos...

— Ugyan mit alakoskedik. Tudom jól, szerelmes a menyasszonyába.

— Téved.

És hozzátétele:

— Én még mindig szeretem magát...

— Ha ezt a menyasszonya hallaná!

— Mondja, honnan tudta meg, hogy ma lesz az esküvőm?

— Meghívót kaptam... éppen ma...

— Kitől?

— A menyasszonyától.

— Ez... ez tapintatlanság volt tőle...

— Hagyjuk — felelte Olga. — Mindegy...

— Lássá, ilyenek maguk. Mind, mind ilyenek. Kivételesen nélkül. A hűségük... igen... De majd megmondom neki...

— Nem érdemes. Különbön is nem azért jöttem, hogy megleckéztesse a menyasszonyát. Hát mit bánom én, hogy a maga menyasszonya most azt hiszi, hogy tört dőfött belém? Sokkal több izlés van bennem..

Olga szeme diadalmasan fénylett. Az ajtó felé indult.

— Megyek.

— Maradjon még Olga...

IV.

Félórával később.

— Szeretsz?

— Csak téged... csak téged...

— Akarod, hogy a tiéd legyek?

— Akarom...

— Idehallgass... még ma... még ma a tiéd

leszek.. Az egész éjszakám a tiéd...

— Ez... lehetetlen... Hiszen ma lesz a nászéjszakám!

— Válassz! Ő, vagy én!...

— Csak te... csak te...

Forrón, lázasan csókolták egymást.

V.

Csengettek.

A szobalány jött Elzáéktól.

Olga adta meg a választ:

— Mondja meg a kisasszonynak, hogy a völegénye nem ár rá elmenni az esküvőre. Se ma, se holnap, se máskor...

A szobalány arcát kárörvendő mosoly húzta szét. Köszönt. Elment.

Milyen boldog ez most, hogy ilyen hírt vihet — mondta a férfi és megjegyezte:

— Ilyenek vagytok... mind ilyenek vagytok...

V.

Este hiába várta Olgát.

Rosszat sejtett.

Rohant az asszony lakására.

Becszengetett.

— A nagyságos asszony nincs idhaza — mondta a házmesterné. — Még ma délután elutazott a völegényével. De meghiagyta, hogy ezt a levelet adjam át.

Remegő kézzel tépte fel a levelet:

Kedvesem,

csak nem gondolja, hogy igazán a magáé leszek? Mit képzél? Ha nem volna olyan ostob magától is kiüthetné, hogy ezt az egész fát csak azért csináltam, mert viszonzni akarom menyasszonyának azt a kedves fiát, hogy nekem meghívót küldött az esküvőre. Ilyenek vagytok mi nők, lássa, vagyunk. Pá magának.

Ludosan vizsgálóbíró nyilatkozata.

Felkerestem ma este Ludosan vizsgálóbíró-t is hivatalában.

— Mi a konkrét vád ellenük vizsgálóbíró ur? — tettem fel a kérdést.

— Kémkedés — hangzott a válasz.

— Vannak-e bizonyítékok?

— Igen. Írások és egyébek.

— Súlyos természetű az ügy? — kérdeztem.

— Igen. Természetesen, hogy súlyos, mert kémkedésről van szó, ami nagyon súlyos deliktum. Mindketten beismerésben vannak. K. Vas Anna pénzt is kapott. Harangozó ezzel szemben azt mondja, hogy ő nem kapott pénzt. A helyzet azonban az, hogy Harangozó volt az, aki összehozta K. Vas Annát azzal, aki a kémkedésre a megbízást adta.

— Komolyan tartja vizsgálóbíró ur ezt az ügyet?

— Igen, mert a kémkedést ténylegesen elkövették.

— Árultak-e el valami fontos dolgot?

— Azt nem lehet mondani. Ahogy én látom, jelentéktelen dolgokat közölhettek csak, hisz nem is tudhattak meg egyebet. A Vas Anna esete minden esetre súlyosabb elbírálás alá esik, mint a Harangozóé.

— A polgári bíróság fog ítélni ebben az ügyben, vagy a katonai törvényszék?

— Okvetlenül a polgári bíróság elé tartozik az ügy, mert polgári egyénéről van szó és nincsen státárium.

— Milyen büntetés vár rajuk? — kérdeztem.

— Most nincsen nálam a törvénykönyv. Ugy tudom azonban, hogy öt évi fegyház ilyen esetben a büntetés.

Lényegében azonban nem adhatott felvilágosításokat az ügyről a vizsgálóbíró, mert kiemelte, hogy a vizsgálat még a kezdet kez-

detén áll és így annak megállapításairól nem nyilatkozhat. Más oldalról nyert információim szerint K. Vas Anna többek között arra kapott megbízást, hogy az Aradon tartózkodó tiszték és altisztek névsorát szerezzze meg, de még ezt sem tudta elküldeni. A doszárhoz van mellette két üveg vegytinta is, amit a K. Vas Anna lakásán megtartott házkutatás alkalmával találtak.

A védők egyenként K. Vas Anna elmeállapotának a megvizsgálását is kérni fogják, mert ki akarják mutatni, hogy

az őrizetbe vett urlasszony teljesen exaltált, idegbeteg nő, aki inkább feltűnési vágyból vállalkozott erre a szerepre.

Vas Annát és Harangozót lekísérik a börtönbe.

Este fél kilenc órakor kísérték át egy fogházhoz K. Vas Annát és Harangozó Mihályt a fogháziródába. A fogházigazgató személyesen vette át őket. Megtörténtek a formalitások. Átkutatták zsebközt, minden olyan tárgyat, amivel esetleg kárt tehetnek életükben, elkoboztak tőlük, elvették pénzüket és ezekről jegyzőkönyvet vettek fel. Itt még néhány szót alkalmam volt váltani K. Vas Annával.

— Kérem szépen, legyen olyan szives és tegye el az újságokat. Ezt ne felejtse el. Okvetlenül olvasni akarom, hogy mit írtak rólam. Őrizze meg addig, amíg kiszabadulok és akkor majd el fogom kérni magától. Most pedig jó mulatást és jó éjszakát kívánok.

Nagyot nyikorgott a fogház hatalmas vasajtaja és egy-egy börtönőr kísérték őket celláikba. Az éjszakát már az aradi ügyészség fogházában töltötte K. Vas Anna és Harangozó Mihály. A vizsgálatot pedig holnap folytatják ellenük.

Ferenczy György.

Irodalom és művészet

Dohnányi Ernőnek ítelték oda a zenei Greguss-díjat.

A Kisfaludy Társaság ünnepélyes felolvasó ülése.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának éjszakai telefonjelentése.) A Kisfaludy Társaság ma tartotta felolvasó ülését, a melynek az volt a nevezetessége, hogy ezen az ülésen hirdették ki a zenei Greguss-díj odaítélését.

Berzeviczy Albert elnök nyitotta meg az ülést. Szabolcska Mihály jelentette, hogy az 1929. évi Greguss-díjáról Papp Viktor fog beszámolni. Papp Viktor igen aapos tanulmányt adott elő, amelynek alapján a Greguss-jutalomra Dohnányi Ernő dr.-t ajánlotta. A tanulmány emondja, hogy a magyar zenekultúra az utóbbi esztendő alatt olyan lendületet vett, amelyei csak Erkel Ferenc korát lehet párhuzamba állítani. A magyar zenekultúra elismerése az angolok ama megállapítása, hogy az utóbbi 50 év legnagyobb zeneköltői: Elgar, Delius, Strauss és Dohnányi. Az ultramodern zeneköltők közül Bartók és Kodály áttörték a külföldi határokat. Szabolcska értene a reklámhoz, országokat hódította meg. Majd ráért a jutalmazottira és azt mondotta:

— Harmincnégy opus szám jelzi Dohnányi utját. Az „Opus XXXII.” olyan fölséges alkotás, mely méltó a Greguss-díjjal való kitüntetésre.

A tanulmány felolvasása után Berzeviczy elnök kijelentette, hogy a Kisfaludy-Társaság egyhangulag Dohnányi-nak ítéli oda a Greguss-díjat. A jelenlevő Dohnányi Ernőt és feleségét nagy tapsviharral ünnepelték.

* Hétfő műsor. Csütörtök: Régi nyár (operett, C. bérlet.) Péntek: Tizenyolcévesek (vigjáték-ujdonság, itt először, A. bérlet.) Szombat: Tizenyolcévesek (vigjáték-ujdonság, itt először, B. bérlet.) Éjjel 11 óraor: Szerelmi ABC (vigjáték-ujdonság, itt először.) Vasárnap délután fél 4 óraor: Pók (bűnügyi dráma, énekkel és táncsal, teljes kabaréműsorral, mérsékelt helyárrakkal.) Este: Próbaházasság (operettreprez. új betanulásban, C. bérlet.)

* Jean Bobescu vezénnyel a filharmonikusok hangversenyén. A cluji Opera aradi vendégszereplései alkalmával ismerkedtünk meg Joan Bobescuval, a nagyképeségű karmesterrel, kinck európai viszonylatban elismert kvalitásai még élénk emlékezetében vannak az aradi zenekedvelő közönségnek. Filharmonikusainknak sikerült Joan Bobescut vendégszereplésre megnyerni és ő fogja dirigálni a január 14-én elhangzó szimfonikus hangversenyt. A jegyárutást Sándor Ferenc-cég eszközli.

* Az aradi színházi irodalom közleményei. Ma este Régi nyár, a tavaly nagy sikert aratott operettlágereprezise szerepel az aradi színház műsorán Viola Margit látsza ezuttal is a női főszerepet a nagyszerű operettben. — Tizenyolcévesek a címe annak a remek vigjátéknak, amelyet pénteken este mutat be az aradi színház prózaegyhütte. Ebben a vigjátékban Lakatos László a mai kor fiatalságát mutatja be. Fekete Irén, Szepessy Edit, Csengery Lea, Homokay, Földes, Joanovits, Jenev a főszereplői a vigjátéknak. — Szerelmi ABC szombat éjjel 11 óraor kerül először a közönség elé. Pompás, helyenként pikáns szerelmi komédia ez a vigjáték. Izsáky Margit, Szandrey igazgató, Homokay a főszereplői. — Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal: a Pók, ez a szenzációs bűnügyi dráma kerül színre, a mely teljes kabaréműsort is tartalmaz. — Este egy remek operettet, a Próbaházasságot, Gerő emlékezetes sikerű operettjét eleveníti fel az operett-együttes remek kiosztásban.

Idegessége elmúlik, jól fog aludni,

kellemes üdítő érzés fogja el, ha este vagy reggel

„URANIL” fenyőfürdőt használ.

1 doboz 10 kapsulát, 10 fürdőre való fenyőkivonatot tartalmaz és az ára Lej 120.—, tehát egy kellemes testet-lelket felüdítő fürdő csak 12.— Lejbe kerül.

Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában és illatszertüzletben.

Csak „URANIL” fenyőfürdőt tessenék kérni és elfogadni.

Romániai főraktár: Dr. Biró gyógyszerár, Cluj-Kolozsvár.

Megválasztották Miss Franciaországot

A Cannes-i Yvette Labrousse lett a győztes.

Párisból jelentik: Vasárnap választották meg nagy izgalom között az idei Miss Franciaországot. A szépségkirálynőválasztás a Journal rendezésében történt. A zsűriben francia művészek foglaltak helyet, többek között Van Dongen és Maillard szobrász.

A rengeteg jelölt és pályázó közül vasárnap már csak hatan mérköztek a „Miss Franciaország 1930.” címért.

A győztes végül is Yvette Labrousse huszonhároméves gyönyörű barna leány lett, akinek a tisztelői ma isnap ényes bankettet rendeztek. Labrousse kisasszony Lyonból jött Párisba, hogy folytassa a küzdelmet vetélytársaival, de tulajdonképen Cannesben született. A szépségversenyen tehát a délvégki, eleven, szenvedélyes és tüzes francia nőtipus diadalmaskodott.

* Fischer Aladár előadása. A Kölcsey-Egyesület irodalomtörténeti előadásorozatának keretében, ma délután 6 óraor Fischer Aladár, az aradi római katolikus gimnázium igazgatója, „Vörösmarty—Széchenyi és kora” cím alatt felolvasást tartott a Minorita Kulturház kistermében. A felolvasásban ismertette a szépszámu hallgatóság előtt a nagy költő életrajzát, irodalmi, politikai és társadalmi tevékenységét, fénykorát és a magánéletbe való visszavonulását, amikor is megjelent az irodalom horizontján. — Petőfi, részletezte és egyes részletekben teljesen kimerítően eszette Széchenyi érdemeit, valamint akkori jelentőségét az ország felvirágoztatásában és tüzes párharcát Kossuthnal. Fischer Aladárt előadása után hallgatósága lelkesen megtapsolta.

* A „Korunk” januári száma. A Dienes László és Gaál Gábor szerkesztésében megjelenő „Korunk” januári száma a szokottnál is gazdagabb. A több mint harmincöt különböző tanulmányt és szépirodalmi közleményt tartalmazó számból Turnowsky Sándor, Vass István, Reményi József, Dienes László, Mátrai Ede, Doktor Sándor, Fábry Zoltán, Méray Pál, Nádass József, Körösi Sándor, Dobó Ferenc, Ligeti Ernő, Gró Lajos, Ilvés Gyula, Antal János, Haraszti Sándor, Balázs Ferenc írásait emeljük ki. A „Korunk” előfizetési ára egész évre 360, félévre 180, negyedévre 250 lej. Mutatványszámot ingyen küld a „Korunk” kiadóhivatala: Cluj-Kolozsvár, Str. Regala 16.

YVETTE LABROUSSE.

Ma a Városi Kávéházban Tombola-est, Halász Lajcsi muzsikál.

Királyi pompával ment végbe az olasz trónörökös esküvője Rómában.

Az Örök Város örömmámorban. — Hogyan folyt le az esküvő?

Bethlen távirata Mussolinihez.

(Az Aradi Közlöny római tudósítójának távirati jelentése.) Az örök város örömmámorban uszik. Róma már napok óta teljesen a trónörökös menyegzőjének hatása alatt áll. Az uccákon óriási tömegek hullámszerűen szüntelen és ma reggel, amikor a főváros a nevezetes napra, az esküvő napjára ébredt, már a

kora reggeli órákban hatalmas emberáradat lepte el a Quirinál környékét, hogy szemtanuja legyen annak a pompázó látványnak, amelyet a jegyespár és az államfők, uralkodók, hercegek által alkotott nagyszerű kíséretnek az elvonulása nyújt.

Elindul a lakodalmi menet.

Ragyogó idő kedvezett a fenséges pár esküvőjének. Nemcsak Róma, hanem az egész Olaszthon fölé verőfényes nap virradt. A Quirinál felett repülőgépek hada keringett s a hatalmas teret százszoros embergyűrű ölelte körül. A lakodalmi menetet előkelő állami funkcionáriusok nyitották meg és utána következett a fenséges násznép. Elöl Albert belga király, karján Mária Joséval, a leányával, a menyasszonnyal. Utánuk Umberto trónörökös ment az édesanyjával, az olasz királynéval és nyomukban haladt Vittorio Emanuel, az olasz király a belga királynéval, Erzsébettel. Utánuk jött az uralkodók és hercegek menete, amely mindegy 60 személyből állott és benne résztvettek: Boris bolgár király, Manuel portugál exkirály és exkirályné, a portugál anyakirályné, Ammanullah afgán király, Suraya zingán királyné, Lajos monakói uralkodó herceg, Rupprecht bajor herceg, Mária Jozefa bajor hercegnő, Lipót belga trónörökös, Asztrid belga trónörökös, Antoinette bajor-luxemburgi hercegnő, Daniello montenegrói herceg, Milica montenegrói hercegnő, a brabanti hercegi pár, Klementina királyi hercegnő, a yorki herceg, Flandern grófja, a battenbergi hercegnő, a hesseni hercegi pár, Joachim György szász herceg, a két savoyai hercegnő,

József Ferenc magyar királyi herceg, Anna főhercegnő, a savoyai és aostai hercegek, Albert György és Konrad bajor hercegek.

Maria Jose belga királyleány utban Olaszország felé.

Maffi nizzai bíboros összeadja a fenséges párt.

A menet áthaladt a „Quirinál szalonon”, ahol a diplomáciai testületek képviselői és a magas udvari méltóságok meghajlással fogadták a jegyespárt és a kíséretét. Majd a Pál-kápolnába mentek az esküvő résztvevői, ahol Maffi bíboros nizzai érsek az oltár mellett elhelyezett trónján várta a fenséges jegyeseket. A régi szardíniai himnusz hangjai mellett vonult be a menet a kápolnába és miután Vittorio Emmanuel olasz uralkodó helyet foglalt, kezdetét vette az esketési szertartás. Maffi bíboros érsek feltette a szokásos kérdést Umberto-nak, a piemontei hercegnek, hogy akarja-e a házasságot. Az olasz trón várományosa a hagyományok szerint előbb atyjára tekintett és várta a beleegyező szavát. Amidőn ez megtörtént, a bíboros ugyanígy Mária José királyi hercegnőhöz, a menyasszonyhoz fordult és tőle is megkérdezte, hogy óhajt-e házasságra lépni az olasz trón örökösével? A hercegnő is előbb atyjának beleegyező szavát várta és amikor Albert belga király is engedelmet adott a házasságra, kezdődött meg a házasság tulajdonképeni aktusa.

Négy savoyai herceg tartotta a baldachin hagyományos kifeszített kendőjét, amelyet már hosszú idők óta használnak az olasz uralkodóház tagjainak esküvőjénél. A bíboros a jegyespár kezét egymásba öltötte és az egymásba fonódó kezeket saját kezével átkulcsolta. Elmondotta az esketés egyházi formuláját, megáldotta a gyűrűket és kicserélte azokat. Ezután felolvasta a polgári törvénykönyv esketési paragrafusát, leoldotta palástját és misérháját öltötte fel, misét pontifikált, amit Perosi mester külön e célra készített orgonadarabja muzsikája kísért.

A polgári esketés.

Amint befejeztével Maffi bíboros felolvasta a házassági szerződést, amit a trónörökös, a belga királyi hercegnő, a bíboros és a tanúk ott nyomban aláírtak. Két szertartásmester pedig harsányan jelenette, hogy a pápa Özszentsége a fenkölt máskapár-

nak és az összes megjelenteknek apostoli áldását küldi. Ezután a menet újból megalkult. Ekkor már a trónörökös pár haladt az élen, nyomában az olasz királyné a belga királlyal, a belga királyné az olasz királlyal. A menet a trónterembe ment, ahová felhívatszott az uccáról a lent morajló tömeg üdvözlése s a trónörökös-pár a belga és olasz királyi párral együtt megjelent a palota erkélyén, hogy fogadja a beláthatatlan néparadat üdvözlését. A nép hatalmas óvációjával köszöntötte az erkélyen megjelenőket és miután a két királyi pár, Umbertoval és feleségével együtt a Szent Jánosról elnevezett terembe tért vissza, akkor is percekig lelkes „evviva” kiáltások hangzottak föl.

A Szent János teremben a szenátus elnöke s a polgári hatóságok fejeinek jelenlétében megtörtént a polgári esketés aktusa is. A trónterembe visszatérve az új pár ezután az előkező nemesi hölgyek hódolatát fogadta, majd a karabínerektől visszaszorított nép sorfala között megátogatta az olasz trónörökös ifju hitvesével a pápát. A pápa meglátogatása után a trónörökös pár kocsi a Névtelen Katona sirlájhoz hajtatott, ahol néma katonai tiszteigés játszódott le az olasz trón várományosa és ifju hitvese jelenlétében az ismeretlen hősök tiszteletére. Majd a hatalmas néptömeg szüntelen üdvözlése közepette Umberto és hitvese visszatért a Quirinálba, ahol az esküvőn résztvevő uralkodók és hercegek számára az olasz királyi pár a bálteremben felszervírozott vilásgregelit adott.

Hágából jelentik: Az olasz trónörökös esküvője alkalmából Bethlen István gróf, magyar miniszterelnök ma a következő gratuláló táviratot küldte Mussolini Benito olasz miniszterelnöknek:

„Kérem Nagyméltóságodat, fogadja legőszintébb szerencsekívánatom tolmácsolását Umberto olasz trónörökös és Mária José belga királyi hercegnő házassága alkalmából.

Legnagyobb melegséggel boldogságot kívánok a trónörökös párnak és kérem ennek kifejezésrejuttatását. Meg vagyok arról győződve, hogy az a rokonszer, amely az uralkodó-ház és a nép között az örömműnnp alkalmából megnyilvánult, egyik záloga a királyság biztos jövőjének.”

Budapestől jelentik: De Astis budapesti olasz ügyvivő ma kihallgatáson jelent meg Horthy Miklósnál, Magyarország kormányzójánál és Umberto olasz trónörökös nevében köszönetet mondott a kormányzó ajándékáért, amelyet az olasz trón várományosának esküvőjére nászajándék gyanánt küldött. Az olasz ügyvivő átnyújtotta a kormányzó ajándékát: a gyönyörű négyesfogát előhajtásának egy fénypépet, amelyet akkor készítettek, amikor Umberto megtekintette a magyar kormányzó ajándékát.

Besszedovszkit halálra ítélték.

A volt párisi követségi tanácsos ügye a moszkvai néptörvényszék előtt.

Párisból jelentik: Ma tárgyalta a moszkvai néptörvényszék Besszedovszki volt párisi orosz követségi tanácsos politikai bűnpörének főtárgyalását.

Besszedovszkit — mint ismeretes — néhány hónappal ezelőtt felfüggesztették tisztességétől, mert nem akart Moszkvába menni, hogy számot adjon politikai magatartásáról. Besszedovszki akkoriban a párisi rendőrség védelme alá helyezte magát, miután a GPU párisi megbízottja erőszak alkalmazásával fenyegette meg, a szovjet-törvényszék meg is hozta ítéletét a mai főtárgyaláson és halálra sújtotta a volt követségi tanácsost. Miután Besszedovszki Párisban tartózkodik, az ítélet természetesen csak képletos. A halálos ítélet a szovjetkormány legutóbbi rendelete nyomán jött létre, mely ugyan kimondja, hogy halállal büntetendő minden orosz hivatalnok, aki nem hajlandó visszatérni Oroszországba.

Kommunista szervezkedést lepleztek le Debrecenben.

Budapestről jelentik: A debreceni rendőrség bünyügyi osztálya ma nagyszámú kommunista szervezetnek jött a nyomára nyomozás ugyan még folyik, de annyi megállapítást nyert, hogy a kommunisták rendszer szerint próbáltak tevékenykedni. Vizsgálat eddigi adatai szerint az is kiderült, hogy a szálak Budapestre is elvezetnek éppen ezért a debreceni rendőrséggel párhuzamosan, a budapesti főkapitányság is bevezette a nyomozást a kommunisták ügyében. Debrecenben különben már nagyobb mennyiségű kommunista szellemű nyomtatványt és röpiratot le is foglaltak.

A debreceni rendőrség kihallgatta Kosztericz Gézát, a munkanélküliek épen letartóztatásban lévő vezérét, akit notórius munkakerülés miatt, a nemrégiben 40 napi elzárásra ítélték. Pár nappal ezelőtt ez a Kosztericz öngyilkosságot is kísérelt meg a fogházba, oly módon, hogy alsónadrágjából kötelelet csavart és azzal fölakasztotta magát az ajtókilincsre. A fogházor azonban még idejében észrevette és levágta a kötélről. Kosztericz nem tudott érdemlegesebbet mondani. A nyomozás tovább folyik. A rendőrség holnap ad ki hivatalos kommunikét.

Az aradi mozik műsora.

Central mozdó. 5, 7 és 9 órákor: A moszkvai rém, a szecson legnagyobb eseménye. Főszerepekben: Fritz Kortner, Liane Haid, Eszterházy Ágnes és Mona Maris.

Elite mozdó. 5, 7 és 9 órákor. Tenderloin. Főszerepekben: Dolores Costello és Konrad Nagel.

Gradiste mozdó. 7 és 9 órákor: Ábriss rózsája. Főszerepekben: Jean Hersholt, Nancy Caroll és Charles Rogers.

H I R E K.

A bánati kormányzóság kulturprogramja.

Dr. Marsieu Justin prefektus nyilatkozata.

(Arad, január 8.) A kormányzóság megalakulásával érdeklődésre tarthat számot a bánati kormányzóság kulturprogramja. Eziránt ma kérdést intéztünk Marsieu Justin dr. megyei prefektushoz, aki a következőket mondotta:

— Az iskolák építése szorgalmasan folyik. Nem akarunk azonban a magyarok hibájába esni és ezért nem szorgalmazzuk a középiskolák építését. Sokkal fontosabbnak találjuk a népiskolák felállítását, mert csak ezen a módon tudunk eredményes küzdelmet folytatni az analfabetizmus ellen. Ez pedig ma a legfontosabb kulturprobléma.

— **Időprognózis.** Továbbra is tulnyomóan borult, sok helyütt ködös, a nyugati tájékon csapadékba hajló idő várható, fagypont körüli hőmérséklettel.

— **A bucuresti munkanélküliek a kommunizmus ellen.** Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt többszáz munkanélküli gyűlt össze a Munkás-Ottthonban, ahol megbeszélést tartottak, majd küldöttséget menesztettek a miniszteriumhoz. A küldöttség szónoká keltette, hogy olyankor, amikor békésen akarnak tüntetni, hogy életjelt adjanak magukról és sérelmeikről, kommunisták keverednek közéjük, akik tendenciózus beszédekkel igazítják őket. A munkanélküliek felkérték a hatóságot, hogy ne azonosítsák őket a kommunistákkal.

— **Javítják az utakat Arad megyében.** A megye vezetősége nagy munkát fejt ki az utak javítása érdekében. Kijavították nagy anyagi áldozatokkal az Arad-Nagylak, Arad-Curtici közötti utakat és most sor kerül a többire is. A megyei költségvetés egy jelentékeny hányadát adják erre a célra, mert a kormányzóság megalakulásával azt akarják, hogy jó közlekedés legyen az egész kormányzóság területén.

Önnek is,

mint mindenkinek, olta végéig szüksége van lábaira. Így nem kőzimbős, hogy hogyan ápolja és milyen cipőben jár. 14-én este 8 órakor az Iparosok Kulturházában egy előadást fognak tartani „A cipőápolás és a láb egészségéről”. Hallgassa meg Ön is. Hasznára fog válni.

ORTNER.

— **Súlyosbítták a kémek büntetését.** Buzsiból jelentik: A hadügyminiszteriumban énytervezetesen dolgoznak a kémkedések szigorítására. A javaslat alapföndolata az, hogy a bizonyított kémkedést életfogytiglanos kényszermunkával kell megtorolni.

— **ELRABOLTÁK A KALÓZOK A KINAI HAJÓHAD FŐPARANCSNOKÁT.** Londonból jelentik: Egy kínai kommunista kalózhorda elrabolta Yang-Su-Csuangot, a kínai hajóhad főparancsnokát. Az admirális 6 más előkelőséggel hivatalos ebéden vett részt, amidőn a kalózkod megrohanták őket, mindannyiukat megkötözték és a flottaparancsnokot magukkal hurcolták.

— **Hőhullám Braziliában.** Londonból jelentik: A Press Association arról tud, hogy Braziliában hőhullám lépett fel. A hőség árnyékában 97 Fahrenheit fokot mutat. Óriási a vízhiány, úgy, hogy a lakosság tengervizet használ a háztartáshoz, az ivóvíz megtakarítása céljából.

Egészséges arcbőrnek kitűnő
Hibás arcbőrnek páratlan
a valódi Welsz-főle

ELZA kámförcrem

(egy aranyéremmel kitüntetve Páris 1928.)

Egyedüli készítő **WEISZ** gyógyszertár

— **Ugron Gábor 50 éves.** Budapestről jelentik: Meleg ünnepségben részesítették ma Ugron Gábor országgyűlési képviselőt, 50. születésnapja alkalmából. A Takarékosági Bizottság helyiségében jöttek össze az egyesületek kiküldöttjei, akiknek élén Déry Géza képviselő méltatta Ugron Gábor érdemeit. Az Erdélyi Székely Egyesület nevében Jancsó Bertoldok üdvözölte Ugront, aki megratva választott a beszédekre.

Mihályi Dénes

feltalálta a beszélő vetítővásznat.

Budapestről jelentik: Mihályi Dénes, a tehlor világhírű feltalálója a napokban ismét Budapesten járt. Ez alkalommal igen érdekes dolgokat mondott el az Aradi Közlöny tudósítójának legnagyobb szenzációs találmányáról, a beszélő vetítővászonról, amely forradalmat jelent a hangosfilmgyártás terén.

— **Kevesen tudják** — mondta — hogy a mai hangosfilmipust, amelynél a hangképeket magára a futó filmszalagra fotografálják, én már 1917-ben megcsináltam, sőt készítettünk is ilyen filmet. Részvénytársaság is alakult ennek üzleti kihasználására. Valami formai hiba miatt a német szabadalmi hivatal akadékoskodott, erre nekünk magyaroknak elment a kedvünk és a hangos film szabad préda lett.

— Az én ideám nyomán ugyanis a feltalálók egész raja esett neki ennek a problémának. Most újból nekifogtam a munkának és legelőször is arra törekedtem, hogy a hangosfilmet ugyanazzal a géppel lehessen vetíteni, amivel a némafilmet, mert csak így lehet remélni, hogy szerte a világon, a legkisebb mozik is berendezkedjenek hangosfilmvetítésre. A hangok fotografikus képét a filmszalagról eddig egy, a vetítőgép belsejében elhelyezett „elektromos-szem” olvasta le és alakította át ismét hanggá.

— Az én rendszeremnél a hangok képét is rávetítik a vászonra és az elektromos-szem ott, a vászon olvassa le a hanggörbét. Technikai előnye ennek az eljárásnak az, hogy a hanggörbét a vetítés folytán óriásira megnagyítva olvassa le az elektromos-szem, így módon tehát a hangvisszaadás sokkal tökéletesebb, mint az eddigi rendszereknél, ahol a filmre felvett eredeti nagyságban, tehát mikroszkopikus méretekben mutatkoznak ezek a hanglám-görbék.

— **Házasság.** Barilenszky Nusika és Fuhrmann László 11-én, este 7 órakor tartják esküvőjüket a minoriták templomában. (Minden külön értesítés helyett.)

Férfiszőveget

olcsón és jól vásárolható

I. SCHUTZ-nál

Arad, Sír. Eminescu (Doak F.-u.) 2. sz.
(volt M. Neuman helyiség.)

— **Tűz Kiszénön.** Ma hajnalban fél 2 órakor tűz ütött ki Kiszénön az Egyesült Bank tulajdonát képező terményraktárban, amit jelenleg Kardos Jenő bérel. A tűz a pince és a gabonaraktár közti gerendázatnál támadt. A kivonult önkéntes tűzoltóságnak sikerült a tüzet elfojtani, anélkül, hogy nagyobb kár származott volna belőle. Csupán a pince és a magtár közötti deszkapadlózat égett át körülbelül 2-3 négyzetméternyi nagyságban.

FEHÉRNEMŰ, PAPLAN

MATRAC

Ruttkay & Botye cégnél

a legjobb kivitelben

Arad, a megyeházzal szemben.

— **Panaszkodnak az aradmegyei telepesek a földosztás miatt.** Bucurestiből jelentik: A Cuvantul mai számában érdekes cikket közöl az aradmegyei telepítések kérdésében, amelyben — a lap szerint — nemrégiben Goman vezérfelügyelő tartott vizsgálatot. A lap információja szerint a borosjenői román telepesek panaszt emeltek, hogy őket igazságtalannul mellőzték a földosztásnál, míg a baptista családokat előnyben részesítették. Mig az ortodox románok közül is — mondja a panasz — sokat töröltek az igényjogosultak jegyzékéből, nyolc baptista családot viszont, amely 31 lélekből áll, birtokbaiktattak. A lakosság azt követeli, hogy a baptistáktól vegyék el a földet és osszák ki a többi jogosult között.

Köhögés, tüdőhurut

leghatásosabb ellenszere a dr. Földes-főle Pentussal áru. — Készíti dr. Földes-gyógyszertár, Arad.

A hangos film tökéletesítése

feltalálta a beszélő vetítővásznat.

sebb, mint az eddigi rendszereknél, ahol a filmre felvett eredeti nagyságban, tehát mikroszkopikus méretekben mutatkoznak ezek a hanglám-görbék.

— A másik technikai, vagy mondjuk művészi előnye az, hogy az én találmányomnál a hangot nem tölcseres hangszórók adják vissza, hanem az egész vetítővászon rezeg, így módon tehát ugynevezett térbeli hangot lehet kapni. Eddig, ha a hangszórót a vászon aljánál helyezték el, akkor hiába mozgott éneklés közben a filmszínész szája, a közönség úgy hallotta, mintha a cipője talpából jönnének a hangok. Miután az én rendszeremnél az egész vetített felület rezeg, a hangok mindig az egész felvett területéről, tehát a szobából, vagy a lefényképezett uccarészletről jönnek.

— A gazdaságosságot tekintve: ez az egész rendszer rendkívül olcsó. Mindössze ilyen speciális, keretre feszített védővásznat kell venni, amelyet, akár egy képet, a falra lehet akasztani. A mozinak csak meg kell vásárolni ezt az olcsó „butordarabot”, ráakasztani a falra az eddigi vászon helyébe és a vásárlás után két órával mindenféle szerelés, mindenféle átalakítás nélkül már vetítheti is a tizen-nyolc rendszer bármelyikével készült hangosfilmet.

— A találmányt október végén szabadalmaztattam, utána kimentem Londonba, ahol négyszázezer font alaptőkével nyomban meg is alakult az Universal Songfilm Projektor Limited, amelynek elnöke Fildes lord, a National Library Party vezére, Lloyd George politikai örököse.

— **Halálozás.** Özv. Frankei Vilmosné aradi urinő ma hajnalban hosszas szenvedés után meghalt. Az elhunytat családján kívül kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése ma, csütörtökön délután fél három órakor lesz az izr. temető halottasházából. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Egy 30 évre elítélt asszony arzénmérgezési pöre a zalaegerszegi törvényszék előtt.** Zalaegerszegről jelentik: Ma kezdték meg a zalaegerszegi törvényszéken Orbán Áronné 65 esztendősrkranémefaluj korcsmárosné arzénmérgezési ügyének tárgyalását. Orbán Áronné ellen már 1927. és 28-ban a törvényszék kétszer 15, vagyis 30 esztendősr feyházsbüntetést hozott két arzénmérgezési ügyben, most derült ki a harmadik eset is, amikor férjét tette el láb alól. Orbánné tagadta, hogy úgy Német Ferencet és Molnár Ferencné, akiknek meggyilkolásáért már elítélték, ő ölte volna meg és ártatlannak vallotta magát férje halálában is, a tanúk azonban ellene vallottak. A cinrossággal vádolt Orbán József szintén tagadásban volt a mai tárgyaláson, de ellene is többé-kevésbé terhelő vallomások hangzottak el. A tanúk nagyrészt az ügyész indítványára megeskették. Az ügyész kérelmére elrendelték az orvosszakértők kihallgatását is.

— **Aranyeres bajoknál, béldugulás, repedés, kelés, gyakori vizezési inger, derékfájás, mellszorulás, szivdobogás és szédülési roham eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata mindig kellemes megkönnyebbülést, sőt gyakran teljes gyógyulást eredményez.** A belső bajok orvosai az igen enyhe hatású Ferenc József vizet sokszor mindennapi használatra reggel és este egy fél pohárnyi mennyiségben rendelik. A Ferenc József keserűvíz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Új náthajárvány Londonban.** Londonból jelentik: Az angol tengerparti városokban fölépített influenza átterjedt Londonra is. A betegség torokfájással és hirtelen magas lázzal kezdődik. Az orvosok a legnagyobb tanácstalansággal figyelik a rohamosan továbbterjedő új náthajárványt.

Thémes új fánckolont kezd január 10-én a Városligetben.

Kelengye vásznakat
lego leso bban
STRASSER
divatáruházában szerezheti be.

— Nem vall az Aréna-utí dráma megsebzett áldozata. Budapestről jelentik: Az Aréna-utí féltékenységi dráma ügyében, — amelyről hirt adtunk — a megsebzett Madarassy Endréné, ma is megtagadta a referens rendőrtisztviselőnek a vallomástételt. A rendőrség véleménye szerint, Madarassy né köteles vallomást tenni, hogy vajon pontosan mi is indíthatta Bognárt a gyilkosság elkövetésére és az ő meggyilkolásának kísérletére. Mostani állapotában azonban egyelőre nem óhajt a rendőrség eljárni ellene és mindaddig várnak kihallgatásával, amíg szigorubbán föl lehet lénni ellene. Bognárt gyilkosság büntette miatt holnap kísérik át a királyi ügyészségre.

— Öngyilkosság Aradon. Ma délután értesítették a mentőket, hogy Krimmer Margit Szabadság-tér 17. szám alatt lakó, 25 éves háztartási alkalmazott, öngyilkossági szándékából marólugot ivott. Beszállították a kórházba, ahol eszméletlensége miatt a rendőri Bizottságnak nem sikerült kihallgatni. Tettének oka ismeretlen, mert levelet nem hagyott hátra. A rendőrség a nyomozást bevezette.

— Menekül a tőke Indiából. Londonból jelentik: Bár a lahorei pándiai nemzeti kongresszus függetlenségi határozata a gyakorlatban alig érezteti hatását és az indiai kormányhivatalnokok közül eddig alig néhányan mondtak le tisztségükről, a lahorei kongresszus gazdasági következményei már mutatkoznak. Az indiai kapitalisták nem érzik biztonságban tőkésüket Indiában és az indiai bankoknál egyre-másra mondják fel a nagyobb betéteket. A kapitalisták attól félnek, hogy az erőre kapott függetlenségi mozgalom általános zavargásokra fog vezetni és tőkésüket ezért külföldi bankoknál helyezik el.

— Nagyarányu panamát fedezték fel a szovjetáruháztárakban. Kóvnóból jelentik: Moszkvai hírek szerint a szovjetbírószakot nagyarányu panama foglalkoztatja. — Egyes tisztviselők az ugynevezett állami árucsalóztó hivatalokból hosszabb idő óta árukat adtak el magánkereskedőknek, akik az árukat ismét az államnak adták el. Hetek óta folyik ebben az ügyben a nyomozás, amely megállapította, hogy kétmillió értékű áru vándorolt át a kereskedőkhöz az állami raktárakból. Emiatt 81 kereskedelmi vállalat működését a szovjet beszüntette, 95 kereskedőt letartóztattak és 20 magánlakást zár alá vettek. Az állami hivatalnokok ellen a szovjetbírószak statáriálisan fog eljárni.

— Fogolyszöktető aradi katona. Temesvárról jelentik: Bete János, az aradi 93. gyalogezred közkapitányját fogolyszöktetés miatt vonta felelősségre a hadbírószak. A vádlott az aradi tőrparancsnokságon teljesített szolgálatot és egyizben, amikor a tőrparancsnokság elé kirendelték fegyveres őrnök, éjjel 12 órakor elhagyta helyét, hogy beszöljön az őrszobába és kérje a felváltását. Ezalatt egy katona, aki a tőrparancsnokság börtönében volt elzárva, kikérezkedett és amikor a folyosóra ért, hirtelen átvette magát az ablakon, majd sikerült megszöknie. Lepure kapitány vádbeszédében kifejtette, hogy a fogoly szökéséért nem csupán a vádlott felelős, hanem többen is, akiknek ügye külön lapra tartozik. A vádlott abban bűnös, hogy elhagyta őrhelyét és ezáltal nem vehette észre a kapuban a szökő foglyot, akit elfoghatott volna, ha előirt helyén tartózkodik. A védő beszéde után a hadbírószak bűnösnek találta Bete János közkapitányt, akit három hónapi fegyházra ítélték.

— Egy meg nem történt baleset. Megirtuk a napokban egy tudósítás alapján, hogy Ungurean Constantin kovaszinczi fiatalember a világi román nőegylet báljáról hazafelé jövet oly szerencsétlenül esett le a villamosról, hogy az leszelle őrrát. Ungurean ma megjelent szerkesztőségünkben és kijelentette, hogy valószínűleg tévedésről, vagy rossz tréfáról van szó, mert ő nem esett le a villamosról, még kevésbé sérült meg és vele egyáltalán semmiféle baleset nem történt.

Bereczkyné-Ficzay Aranka ma elhagyta az aradi kórház elmeosztályát

Érdekes fordulat a nagy feltűnést keltett családi botrány ügyében. — Három aradi ideg orvos megállapította, hogy Bereczkyné nem elmebeteg. — Dr. Moldovan igazgató-főorvos nyilatkozata.

(Arad, január 8.) Az Aradi Közlöny foglalkozott azzal az általános feltűnést keltő esettel, amelynek során egy esztendő óta tartó családi háborúság különös fejeczeteként, az asszonyt beszállították a kórház elmeosztályára. Bereczky Károlyné, született Ficzay Aranka lakására tegnapelőtt rendőrbizottság szállt ki és minden tiltakozása ellenére, kocsiba ültette az asszonyt és elhelyezte a kórház elmeosztályán. A kórházba utalás férjének kívánságára történt és az erre vonatkozó hivatalos orvosi bizonyítványt dr. Cucu Vazul városi főorvos állította ki. A bizonyítvány szerint Bereczkyné üldözési mániában szenved és állandó őrizetre szorul.

A nagy szenzációt keltett családi botrány-ma érdekes fejecmenvei voltak. Bereczkyné ügyvédjének felkérésére ma délután két órakor megjelentek a kórházban dr. Hersech Andor, dr. Moldovan György és dr. Szedlák Ödön aradi ideg orvosok, akik engedélyt kértek Moldovan János dr. igazgató főorvostól, hogy Bereczkynét megvizsgálhassák. A vizsgálat dr. Bodea Ionel egyetemi tanárságát, az idegosztály vezetőjének jelenlétében történt és annak eredményéről írásbeli jelentést nyújtottak át dr. Salamón Béla ügyvédnek, Bereczkyné jogtanácsosának. A három orvos által kiállított bizonyítvány szerint,

Bereczky Károlyné, született Ficzay Aranka nem ön- és közveszélyes örii, sőt az eddigi megfigyelések szerint, nem is elmebeteg.

legfeljebb gyenge idegzetű. Tehát nem szükséges az elmeosztályon való őrzése.

Dr. Salamón a kapott bizonyítvánnyal fel-

— Az aradi nyugdíjas-egyesület hivatalos közleményei. Értesítjük az összes CFR, nyugdíjasokat, hogy az u. n. Regie, jegykedvezményre még nincsen semmiféle döntés, azonban 1930-ra 2 darab szabadjegy igényelhető. Egyben tudatjuk, hogy a volt Aceev, nyugdíjasok kik az 1922-évi apr. 1. után lettek nyugdíjasok, nyugdíjazási okmányukat úgy román, mint a magyar szövegű eredetiben 3 napon belül okvetlen hozzák iródnánkba Str. Cloșca (Szent László-ucca) 2. szám. Fenntevettük egyesületi tagsági könyvecskéiket hozzák magukkal. Ezuton tudatjuk Crist Simeon simeriai nyugdíjossal, hogy nyugdíjkönyvecskéjét és 29.624 lejt ott az állomáson vegyen fel, továbbá Crisan Luca 7.700 lejt, Marsiu Teodor 3.850 lejt Arad állomáson sürgösen vegyék fel. Elődség.

— Dr. Cucu városi főorvos átköltözött Calca Saguna 75. alá (Választó- és Szent Antal-ucca sarok). Rendel 3—4-ig.

— Kosáryné-Réz Lola meghatóan szép regénye: „Porszem a napsugárban“ indult meg az „Uj Idők“ új-évi számában és folytatódik szébbnél-szebb részletekben az e heti füzetben, mellette pedig Csathó Kálmán mulatságos és érdekes szindarabia folyik: „Matyika színész nő szeretne lemi“. Az „Uj Idők“ előfizetési díja negyedévre 260 lejt. Mutatványszámot bárkinek diitalanul küld a kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrássy-ut 16.

— H. Sziklay Gizl jelmezés álarcos hálya január hó 11-én, szombaton este.

— Maurice de Waleffe Miss Magyarországról. A „Szinházi Flet“ új számában Maurice de Waleffe, a párisi Le Journal szerkesztője, a világszépversenyek vezértükre izgalmasan érdekes cikkben ismerteti azokat a lehetőségeket, amelyek valószínűvé teszik, hogy az idén Miss Magyarország Párisban is, met megnyeri-e a Miss Európa büszke címét. — A „Szinházi Flet“ egyes számának ára 40 lejt. Negyedévi előfizetési díj 450 lejt. Kiadóhivatal: Budapest, VI., Aradi-ucca 8.

— A „Borsszem Jankó“ új száma megszólaltatta a Nobel-díjas Thomas Mann-t és a híres magyar följedezőt, Mihály Dénest és emlékeztette hozzá a Karasz el-felejtett néptribunát. Közgazdasági rovata Bud Jánost, Weiss Fülöpöt, Friedmann Ernőt és a Stabil-üggyel kínáltant árlejtési rendszert ismerteti jellemzően és pompos szatirákat, humoreszkeket, eredeti tréfákat, éleket és illusztrációkat közöl. Molnár Jenő rendkívül érdekes és lejtés könyve.

kereste Niculescu Miklós vezető-üggyészt, aki utasította a rendőrséget, hogy Bereczkynét szállítsa haza a kórházból. Este hat órakor Jancu Traian rendőrigazgató vezetésével egy rendőrbizottság szállt ki az aradi közkórházba, ahol dr. Moldovan János igazgató fogadta őket. Jancu igazgató felmutatta a vezető-üggyész írásbeli utasítását, amelyet három ideg orvos véleményezése alapján állított ki. Dr. Moldovan nyomban intézkedett, hogy Bereczkyné elhagyja a kórházat. Az uriaszony este hat óra után a rendőrbizottság társaságában elhagyta a kórház épületét.

Alkalmunk volt beszélgetést folytatni dr. Moldovan János igazgató-főorvossal, aki kijelentette, hogy a kórház idegosztályának vezető-orvosa szabályszerűen járt el, amikor elfogadta az uriaszonyt és elrendelte az osztályán való elhelyezését. Hatósági orvosi bizonyítvány alapján történt ugyanis a beutalás és az elmebetegség egyes válfajainál csak hosszabb megfigyelés után állapítható meg, hogy az illető valóban elmebeteg, illetve veszélyes-e önmagára, vagy környezetére nézve. Az ilyen betegeknek gyakran vannak józan pillanataik ezért Bereczkyné elengedése is csak provizórikus és olyan feltétel mellett történt, hogy a kezelő orvosai állandóan megfigyelés alatt tartják.

Az ügyre vonatkozólag beszélünk Jancu Traian rendőrigazgatóval, aki elmondta, hogy a rendőrség, mint végrehajtó közeg járt el ugyanakkor, amikor a kórházba vitték Bereczkynét és akkor is, amikor kihozták a kórházból. Bereczkyné a kórházból nem férjének lakására, hanem édesanyjának a Variassy-uccában lévő házába ment és ott várja meg kalandos történetének további fejecmenyeit.

Cáfolják az albán király betegségről szóló híreket.

Tiranából jelentik: Achmed Zogu albán király egészségi állapotáról a legújabbban Bécsen keresztül ismét aggasztó hírek keltek szárnyra, amelyek arról vélték tudni, hogy a király állítólagos tüdővész és gógerákja anynyira előrehaladott állapotban van, hogy komoly katasztrófától lehet tartani s Bécsből orvosnárt hívtak betegágyához.

I. ACHMED ZOQU
Albánia királyja.

Most az Albán Távirati Iroda hivatalos helyről kapott felhatalmazás alapján jelenti, hogy a király betegségről elterjedt hírek minden alapot nélkülöznek és azt a célt szolgálják, hogy ártisanak Albánia érdekeinek. A király teljes egészségnek örvend és zavartalanul végzi az államfői teendőket. A rosszhiszemű híreket tehát a legkategorikusabban megcáfolja.

Barabás Béla dr. nyilatkozik a Károlyi-expedíció által Amerikában összegyűjtött 40.000 dollár sorsáról.

A kamatokkal megduplázódott az összeg. — Hogyan gyűjtötte a függetlenségi párt küldöttsége a dollárokat? — Károlyi Mihály most fel akarja venni Amerikában a magyarok pénzét.

(Arad, január 8.) Gróf Károlyi Mihálynak, a magyar népköztársaság szomorú emlékü elnökének személye, most újból a közérdeklődés homlokterébe lendült. Gróf Károlyi Mihály, mint azt az Aradi Közlöny legutóbbi számában jelentette, Amerikába érkezett. A „vörös gróf” felolvasó körutat akart, tartani az Ujvilágban, azonban előadásait az amerikai kommunisták utasítására az utolsó pillanatban, megérkezése előtt — lemondotta. Ekörül nagy kavargás keletkezett és kiderült az is, hogy gróf Károlyi nemcsak felolvasások tartása végett ment Amerikába, hanem más cél is vezette. Gróf Károlyinak ugyanis, mint a legújabb jelentések hírül adják, az a célja, hogy

felvehesse az Amerikában és pedig Newyorkban letétben volt ama pénzeket, amelyeket az ott élő magyaroktól a háború előtt gyűjtött össze.

Amikor mint a magyar függetlenségi és 48-as párt elnöke több képviselővel kint járt az Ujvilágban. Hír szerint

ebből az összegből gróf Károlyi Mihály 17.000 dollárt vindikál magának.

Gróf Károlyinak ez emlékeztetés amerikai útján részt vett egy férfiu, aki ma itt él Aradon, aki akkor is kimagasló vezéregyénisége volt a magyar politikai életnek és ma is vezére az itteni magyarságnak. Ez a férfiu dr. Barabás Béla kamarai képviselő, az aradi Magyar Párt ősz elnöke. Hozzá fordultunk tehát ez érdekes ügyvel kapcsolatban. Érdeklődésünkre dr. Barabás Béla a következőket mondotta:

Gyűjtés kalappal

— 1914. nyarán heten mentünk ki Amerikába, mint a függetlenségi és 48-as párt kiküldöttei, gróf Károlyi Mihály elnök vezetésével. Az volt a célunk, hogy propagandát csináljunk odakint a demokratikus Magyarország érdekében. Pénzt mentünk gyűjteni a bekövetkezendő választásokra és úgy gondoltuk, hogy ennek segélvél megfelelő agitációt végezhetünk odahaza, hogy többséget kapjunk és megvalósítsuk terveinket. Utunkat előkészítették az amerikai magyarok, sőt ők választották ki azokat is pártunk tagjai közül, akik elindultak az amerikai útra. Így gróf Károlyi Mihály, Buza Barna, Ráth Endre, Héderváry Lehel, Zlinszky István, önmagam, meg Friedrich István lettünk a kiküldöttek.

— Friedrich, aki 1919-ben lett miniszterelnök?

— Igen — felelte Barabás mosolyogva — az én tanácsomra vitték ki. Ott tanult meg szónokolni valamit.

— És mi történt Amerikában?

— 1914. július negyedikén, az amerikai szabadságharc emlékünnepeén érkezünk épen Newyorkba. Csakhamar autóba raktak bennünket és kivitték egy nagy parkba, ahol már vártak reánk az összegyűjtött magyarok. Én voltam az első szónok, nagy volt a lelkesedés és beszédünk végzetével mindnyájan — amerikai szokás szerint — jelentünk az emelvényről a tömegbe.

Kalapult a kezünkben tartottuk és csak úgy hullt bele a sok papírhalkó, meg ércpénz. Ezen az egy gyűlésen 6000 dollárt gyűjtöttünk össze.

Ezután csoportokra oszolva jártuk be az Unió magyar lakta helyeit és mindenfelé nagy sikerünk volt úgy erkölcsileg, mint anyagilag.

— Amikor kitört a háború — folytatta vizsgáló emlékezéseit dr. Barabás, — Károlyi, Zlinszky, Ráth és Friedrich visszautaztak, mi pedig hárman: Buza, Héderváry meg én kintmaradtunk és folytattuk a gyűjtést.

Vagy 40.000 dollárt szedtünk össze, amelyet megállapodásunk értelmében gróf Károlyi Mihály nevére egy newyorki bankban helyeztünk el, úgy hogy azt csak ő vehette fel.

— Augusztus végén aztán haza indultunk mi is egy hollandus hajón. A La Manche csatornában

azonban feljöttek a hajóra a franciák és leszállítottak bennünket. Héderváryt és Buzát internálták, engem azonban, mivel túl voltam a hatvanon, lazaeresztettek.

— És nem tudja méltóságos uram, hogy mi lett az összegyűjtött pénzzel?

Amerika nem adja ki a pénzt.

— Bizony azt már nem tudom. Arra még emlékszem, hogy

a háború alatt Károlyi egyszer fel akarta

Borzalmas csendőrvéregzés egy Nagybánya melletti faluban.

Ha az őrmester ur mulat. — Két halottja van a véregzésnek. Letartóztatták a gyilkosokat.

Kolozsváról jelentik: A Nagybánya melletti Szakállasdomb község korcsmájában borzalmas tragédia történt. Tegnap este a korcsmában mulatott Constantin Stefan csendőrőrmester egy csendőrrel, két nőismerősének társaságában. A csendőrök igen hangosan mulattak, míg a korcsma másik szobájában falusi gazdák beszélgettek békésen. A csendőrőrmester, aki hamarosan felment a garaira, nem akarta tűrni, hogy rajtakívül más is legyen a korcsmában és ezért parancsot adott a társaságában lévő csendőrnek, hogy tisztítsa meg a korcsmát az idegenektől.

A csendőr puskatussal verte ki a békés gazdákat.

akik azonnal el is távoztak és a korcsma előtt álldogáló falusi gazdatársaikkal beszélgettek a durva inzultusról. Egy váratlan pillanatban a csendőrőrmester ittasan, fegyverrel a vállán, megjelent a korcsmaajtóban és rárivallt az emberekre:

Telepatikus „fenomének” az aradi iskolákban.

Szedlák Ödön dr. ideg orvos a sarlatán hipnotizőrök ellen. — „A város vezetőségére rendszerint mindenkorra vessen véget a fakírok és kuruzsok karos működésének.”

(Arad, január 8.) Az Aradi Közlöny vasárnapi számában nagy szenzációt keltett cikkét közölt, amely arról szólt, hogy az aradi középiskolákban veszedelmes mértékben lábra kapott a hipnotizálási „járvány”. Az utóbbi időben Aradon gyakran megforduló hipnotizőrök nyilvános előadásai olyan hatást gyakoroltak a diákokra, hogy ma már minden osztálynak vannak médiumjai és hipnotizőrjei. A tanári kar erélyes rendszabályokat léptetett életbe a diákság körében elhárapózott idegoneselő szokás megállítására. Alkalmunk volt beszélgetést folytatni dr. Szedlák Ödön aradi ideg orvossal erről a kérdéstről, aki a következőket mondotta:

— Valahányszor az úgynevezett telepátik, fakírok stb. megjelennek városunkban, sok embernél észlelhető az ideg és lelkiéletnek bizonyos kilengése, zavara. Gyenge idegzetű egyének, továbbá serdülő ifjak, akiknek idegrendszerük még fejlődésben van, különösen hajlamosak elfogadni vakon mindent, amit normális idegzetű ember előbb alapos szellemi mérlegelés tárgyává tesz. A hipnotizőrök, szuggesztőrök jó üzletet csinálnak mindig, mert statisztikai pontossággal számíthatnak az emberiség két kategóriájára;

a gyenge idegzetűekre és az ostobákra, akikkel el tudják hitetni azt, hogy ők bizonyos természetfölötti erők birtokában vannak.

Az így elbutított nép belekényszeríti őket a kuruzslásba is, amelyből különösen nagy pénzeket szednek be.

— Szomorú jelenség az aradi középiskolákban észlelhető tünet is, amelyről az Aradi Közlönyben olvastam. Ez a megdöbbentő jelenség is a sarlatán hipnotizőröknek köszönhető, akik azt is hirdetik magukról, hogy ké-

venni a pénzt, a 40.000 dollárt, de az amerikaiak, mint ellenséges vagyont, nem adták ki, de még az amerikai magyarok is tiltakoztak a pénz kiadása ellen. Akkoriban nagy disputa is volt emiatt, de a pénz ott maradt. Most, hogy felszabadították a zárlat alól, nem tudom, mi történt vele. Azt se tudom vette fel belőle más valaki és miért, mert az Imperiumváltás után megszakadt közöttünk az összeköttetés. Az bizonyos — fejezte be dr. Barabás — hogy a pénz Károlyi nevében van a bankban és ő biztos fel is veszi. Ha csak — kiadják neki.

Az amerikai magyarok által összeadott 40.000 dollár sorsa, mint azt más nyilatkozatok is mondják, egyelőre bizonytalan. Pedig 1914. óta kamataival ép duplájára emelkedett. Tehát most 80.000 dollárt őriznek Newyorkban a demokratikus Magyarország megalakításának céljaira, ha csak . . . Ha csak közben valaki, vagy valakik el nem „gazdálkodták” a pénzt. — yó —

— Takarodjatok haza!

De meg sem várta a választ, hanem lekapta fegyverét és belelőtt a tömegbe. Ezután a mellette álló csendőr ugyancsak lövöldözni kezdett.

Az emberek hanyatthomlok menekültek, de az ittas csendőrök utánuk futottak és folyton lövöldöztek.

A község két fiatal legénye a szomszéd faluba szaladt, ahonnan nyomban csendőrjárat jött, amely lefegyverezte a garázda embereket. Négy ember súlyosan sebesült meg, közöttük Botos István 60 éves gazda és Russu Gligore 22 éves szabadságolt katona halva maradt a helyszínen. A két holttest reggelig maradt a hóban, mire megérkezett a megyei prefektus, a főügyész és a csendőrőrnagy, akik bevezették a vizsgálatot. A faluban a csendőrbrutálitás miatt olyan óriási az izgalom, hogy több csendőrjárat kellett koncentrálni, nehogy a szenvedélyek kirobbanjanak.

pések a fel nem derített büntényeket megvilágítani és a tetteseket megnevezni. A modern kriminológia az ilyen lehetetlenségeken már régen túltepte magát.

Nem létezik olyan médium, aki transzban megtudná világítani egy büntény körülményeit, ha ő maga nem volt jelen a bünténynél.

De még magát a tettest sem lehet vallomásra kényszeríteni hipnózissal, mert tudjuk, hogy a transzban lévők kijelentései megbízhatatlanok.

— Aradon hónapokig időzött egy prof. Mabuse nevű fakír. Előadásokat tartott, eltemette magát, zártkörű szeanszokat rendezett, kuruzsolt és természetesen, hogy a zsenge ifjuság előtt ez nem maradhatott elrejtve. Annak idején felhívtam az illetékes hatóságok figyelmét a sarlatánok romboló munkájára, de eredménytelenül, mert azóta is vagy három ilyen „fenomének” tartotta itt népbuító előadásait. A most leleplezett hipnózis-járvány az ifjuság között minden megdöbbentő szomorúsága mellett is, talán egy örvendetes eredményt fog hozni, amit mi orvosok képtelenek voltunk elérni. A tanítványok, mint az ifjuság lelki vezetői, majd erélyesen odahatnak, hogy

a város vezetősége egyszer és mindenkorra tiltsa be a hipnotizőrök pusztító munkáját, még akkor is, ha működésükre miniszteri engedélyük van.

A város vezetőségének szuverén joga az, hogy engedélyezze az előadások megtartását, vagy sem. Az a pár lejnyi jövedelem, amit a város kap a színház, vagy más középület felújításáért, nem éri meg azt a mérhetetlen kárt, amit a város lakosságának, de különösen a félve őrzött ifjuság ideg- és lelki életének szenved.

Feloszlatták Aradmegye tanácsát.

Az új interimár bizottság tagjai. — Február 5-én zajlik le a megyében a tanácsválasztás. Megkezdik a szavazóigazolványok kiosztását.

(Arad, január 8.) A Monitorul Oficial ma Aradra érkezett száma közli az aradi megyei tanács feloszlására vonatkozó régens tanácsi dekrétumot. A feloszlás a küszöbön álló megyei választásokra való tekintettel történt és a választásokig a következőkből álló interimár bizottságot nevezték ki:

Chirilla Iustin,
Darányi János,
Furdul József dr.,
Janota József,
Popovici Sever dr.

Az új interimár bizottság, amelynek tagjai azonosak a volt interimár bizottsággal, ma átvette hivatalát.

A választásokra vonatkozólag holnap hirdetményeket ragasztanak ki, amelyekben közlik a megyei választásokkal kapcsolatos teendőket. A hirdetmény szövegét Marsieu Iustin dr. megyei prefektus rendeletére állították össze és főbb utasításai a következők:

A megyei választásokat február 5-ére hívják össze, a választások mezejítésére. A szavazás reggel 8 órakor kezdődik és este

5-ig tart, két óras ebésszünettel. A határidőt este tíz óráig lehet meghosszabbítani. Választójoggal minden férfi, vagy nő rendelkezik, aki a végleges listán szerepel. A választói igazolványokat a községek adják ki.

A választások ideje alatt senki fegyversen be nem léphet a szavazói zónába, amelyen belül minden agitáció tilos. A szeszes italok ezen a napon nem szolgáltathatók ki. A szavazás tökösségének megsértése büntetendő.

Az új, megválasztott tanács február 16-án ül össze, amennyiben a választást nem felelték meg. Ha felelték meg, úgy az alakuló ülést később meghatározandó időben tartják meg.

A megye vezetősége ma intézkedett az iránt, hogy a megyei választók szavazóigazolványainak kiosztását haladéktalanul kezdjék meg.

A kiosztás február 2-ig az illetékes község házában lesz. márc 2-iktől 5-ikéig az illetékes járásbíró adja ki az igazolványokat.

Aradi örekes súlyos balesete a Gutin-hegységben

Hajdu B. János, aki Nagybányán van látogatóban, kirándulás közben egy szakadékba zuhant és súlyosan megsérült. — Hajdu már túl van minden veszélyen.

(Arad, január 8.) Súlyos szerencsétlenség történt Hajdu B. János aradi fiatalemberrel, aki, mint énekművész, több hangversenyen aratót értékes sikerrel. Hajdu B. János a napokban elutazott Aradról egy, Nagybányán lakó ismerősének meglátogatására.

Tegnap reggel egy társasággal kirándulásra ment Hajdu a Gutin-hegységbe.

Hegymászás közben a fiatalember megcsuszott és lezuhant egy mélységbe. Szerencsére lent nagyobb víz volt és abba esett bele Hajdu B. János, így megmen-

kült attól, hogy halálos zúzódásokat szenvedjen.

A társaság tagjainak sikerült a fiatalembert kimenteni a vízből és eszméletlen állapotban szállították haza. Öt és fél óráig maradt öntudatlan és csak orvosi segítséggel nehezen sikerült magához téríteni. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy Hajdu nem szenvedett csonttörést, csak nagyobb zúzódásokat. Előreláthatólag néhány nap múlva elhagyhatja ágyát és visszajön Aradra, családjához.

KÖZGAZDASÁG.

„Az idei költségvetés 45 százalékos adóemelést rejt magában.“

Zima Tibor érdekes közgazdasági előadása az Iparos Otthonban.

(Arad, január 8.) Rendkívül érdekes közgazdasági előadást tartott ma este Zima Tibor volt képviselő az Iparos Otthon nagytermében. Az előadás elejétől-végig lekötötte a közönség figyelmét. Zima Tibor a nemzetközi pénzpiacról, majd a háború atmoszférája által előidéztet sovnyos gazdaságpolitikáról beszélt és végül a romániai gazdasági viszonyok megvilágítására tért át. A lej stabilizációjáról beszélve, megállapította, hogy az illetékes gazdasági körök előre tudták, hogy a stabilizálás pénzkriszist fog előidézni. A megoldás az lett volna, ha nem csak annyi külföldi kölcsönt vesznek fel, amennyi a stabilizáláshoz kell, hanem annyit, hogy megfelelő pénzmennyiséget árasztanak szét az országban. A kölcsön azonban csak a stabilizálást biztosította, amelynek gyakorlati értéke csupán annyi volt, hogy megszüntette a lejnek a tőzsdéken való ingadozását.

Az előadó ezután az adókról beszélt. Zima Tibor megállapította, hogy a nemzeti-parasztpárti kormány két adóemelést vitt keresztül, amelynek folytán a gyengébben megalapozott cégek elhulltak. Harmadik emelés már nem volt eszközölhető, ennek dacára azonban — véleménye szerint —

az ország idei költségvetése emelést rejt magában.

Az egyik tétel szerint négy milliárd lej jövedelmet irányoztak elő abból az új törvényből, amely az adóeltitkolók ellen készült és amely visszamenőleg hajtja be az adót az eltitkolt jövedelmek után. Az összeg körülbelül 45 százaléka az összes egyenes adókból származó jövedelemnek. A költségvetés deficités nem lehet és ha ezt az összeget nem sikerül inkasszálni, úgy az a veszély fenyeget, hogy a többi adózó fozják behajtani. Ekkor pedig az

erősebb vállalatok is elhullnak. Zima ezután azt fejtegette, miért nem önzölik be az országba a külföldi pénz. Kimutatta, hogy a jelenlegi kormány megszüntette ugyan a külföldi tüke elleni intézkedéseket, azonban a pénzpiac bizalmatlan, mert nem tudja, mikor jöhet egy másik kormány, amely visszaállítja a megszorító intézkedéseket. A közszellemnek kell tehát megváltozni. Vissza kell állítani azt a mentalitást, amikor az emberek egymásban az embert látták és el kell tüntetni a sovnyos-pénzügyi és gazdasági politika utolsó maradványait. Zima Tibort a közönség melegen ünnepelte előadása végeztével.

— Az Agia—Travis Romániában. Értesülésünk szerint a berlini A. G. Farbenindustrie r.-t. műselyem-osztálya Agia—Travis nevű, legfinomabb műselymét nagyobb arányban vezeti be Romániában. A természetes selyemnél sokkal finomabb Agia—Travis terjesztését egy vezető romániai textil-koncern vállalta el. Ezzel forgalomba kerül Romániában az ezideig legfinomabb szálú Viskose-selyem is, amely pozícióját Németországban és a többi piacokon biztosította.

— „A CFR klienseket keres“. Bucurestiből jelentik: A Curentul mai száma érdekes cikk keretében jelenti be, hogy „a CFR klienseket keres“. A lap szerint a vasúti vezérigazgatóság bejelentette, hogy a szállításokra vonatkozó összes megbízásokat elvégezte és sok szabad vaggonnal rendelkezik. A hivatalos kommuniké bejelenti, hogy január 1-től fix terminusra szóló szállításokat is elvállal. A Curentul

beavatott forrásból úgy értesül, hogy az árak szállításánál hamarosan redukálni fogják a tarifát. A lap megjegyzi, hogy a háború óta ez az első eset, amikor a CFR fix napra szóló szállításokat elvállal.

Két tartományigazgatói nyilatkozat.

A hánáti igazgatóság 200 tisztviselője között kisebbségek is lesznek.

Bucurestiből jelentik: Dobrescu Aurel, Erdély tartományi igazgatója ma nyilatkozott munkatársunknak és kijelentette, hogy a közigazgatási reformot még az idősebb Bratianu Ion tervezte, aki 1867-ben foglalt állást a községek és megyék helyi autonómiája mellett, amely szerint a községek szabadon választhatják meg vagyonaik kezelőjét és a megyéket szintén.

Bocu Sever kijelentette nyilatkozatában, hogy a hánáti kormányzóság hivatalában 200 tisztviselőt fog alkalmazni és megfelelő állásokat juttat a kisebbségeknek is.

Szerkesztői üzenetek.

Szabó. Nincs módunkban vizsgálat tárgyává tenni panaszát. Ha megfelelő adatai vannak, szíveskedjék a katonai parancsnoksághoz fordulni, ahol bizonyára gyorsan véget vetnek az aromásának.

Szobavirág. Olvassa el karácsonyi számunkban „Színkés a sivatagban“ jellegű szülői üzenetünket.

Kultura. Nincs sok remény rá. A hangos film megadja neki a kegyeleműzést és nemsokára már csak emlékeinkben fog élni, hogy volt valaha valahol...

Nyugdíjas. Nyugdíjügyekben szíveskedjék az aradi Nyugdíjasok Egyesületéhez (Str. Cloșca—Szent László u. 2. a) fordulni, amelynek vezetősége szívesen szolgál utbaigazítással.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Értesítés!

A Mitteleuropäische Reisebüro

Berlinben, mely az összes utazási iratok központja, köriratban közli, hogy az „Idet“ menetjegyiroda megszűnt képviselője lenni. Ugyanakkor közli, hogy aradi képviselőjét a Dácia hivatalos Menetjegyirodára ruházta át, melynek címe: SÁNDOR FERENC könyvkereskedése, Bul. Reg. Maria 10.

Értesítés.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy üzletemet a

volt M. Neuman utóda
Strada Eminescu 2. sz.

(Deák Ferenc-utca)

alá helyeztem át.

További szíves pártfogásukat kérve
maradok teljes tisztelettel

I. SCHUTZ.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejthetetlen emlékü drága jó férjem, illetve édesapám

Eisele János

elhunyta alkalmával mérföldtlen fájdalomkat enyhíteni igyekeztek, ravatalára koszorút helyeztek s végtisztességgel megjelentek, valamint „Kegyelet“ temetkezési vállalatnak humánus rendezéséért, ezúton mondunk hálás köszönetet.

özv. Eisele Jánosné
és gyermekei.

Rádióműsor.

Romániai idő. CSÜTÖRTÖK, január 9.

Bucuresti 17. Szórakoztató zene. 21. Színházi előadás. — Belgrad 19. Kávéházi zene. 21. Délszláv hangverseny. 22.40. Rádióingyes. 23.40. Helyszíni közvetítés az udvari bátról, vagy tánczene az Autóklubból. — Berlin 19.30. Szórakoztató zene. 22.30. Táncóra, majd 1.30-ig tánczene. — Leipzig 17. Szórakoztató zene. 20.30. Rádiózenekar. 22. A dresdnei filharmonikusok hangversenye 23. Táncóra. — Mor. Ostrava 17.30. Hangverseny. 18.30. Kamarazene. 20—23.15. Közvetítés Prágából 23.15. Közvetítés Brnóból. — Wien 16.30. A Macho-zenekar hangversenye. 21. Isserlis zongoraművész játéka. 21.35. Népszerű hangverseny. 22.15. Cocelli Raiael operaénekes dalestje. 22.45. Az államrendőrségi zenekar hangversenye. — Budapest. 10.15. Hangverseny. 13.05. A rádió házikvartettjének hangversenye. 5. Rádió: Szabad Egyetem. 6.40. A Mándits-szalonzenekar hangversenye. 8.30. A m. kir. Operaház előadásának közvetítése. Mozart: Così fan' tutto (Bemutató előadás.) Utána kb. 11.30. Rigó Jancsi és cigányzenekarának hangversenye az Emke kávéházból.

PÉNTEK, január 10.

Bucuresti 17. Katonazene 17.30. Román zene. 21. Szimfonikus hangverseny. — Belgrad. 21. Opera a Nemzeti Színházból. — Berlin 18. Teazene. 20. Szórakoztató zene 21. Közvetítés Breslauból 22.30. Derüs zenekar. 22.45. Szórakoztató est. — Leipzig 20.30. Lehar: „Friederike“ című háromfelvonásos énekesjátéka. 23. Szórakoztató zene. — Wien 16.30. Gramofon, 21.05. Ruzsalka c. háromfelvonásos opera. — Budapest. 10.15. A Mándits-szalonzenekar hangversenye. 1.05. A m. kir. 1. honvédegyalozered zenekarának hangversenye. 5. Juhay Antal előadása: „Magyar népmesék“ 6.10. Garzó Zoltán előadása: „A karácsonyi alap a belső tökélepközödség szolgálatában“ 6.45. Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye. 8. Surányi Miklós novelláiból olvas fel 8.25. A közönség kedvenc gramofonlemez. 9.30. Kerpely Jenő gordonkaművész hangversenye. Majd: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye.

A szerkesztésért felelősen: SALGÓ HENRIK felel.

Az Aradi Közlöny

apróhirdetéseinek gyűjtőhelyei

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol ugyancsak az apróhirdetések naponta d. u. 5 óráig adhatók fel. Dohánytőzsde volt Kossuth-u. 4 szám, Dohánytőzsde volt Deák Ferenc-u. 15. (Oppenheimer-ház.) Karácsonyi-trafik volt Weitzer János-ucca. Juhász Gábor fűszerüzlete v. Orczy- és Dezső-ucca sarok. Dohánytőzsde, Zsidótemplom-épület. Akinek tehát az Acsev.-palotában levő kiadóhivatalunk nem esik utjába, apróhirdetéseit gyűjtőhelyeinken eredeti áron adja fel, mely lapunk másnapi számában feltétlenül meg fog jelenni.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4 vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhúzendők. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszdelevvel ellátott kérdézközlésre válaszolunk. Ajánlatok kelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

Rádiókészülékek

6-18 havi részletfizetésre kaphatók. „SIRIUS“ Elektrotechnikai Vállalat. Arad, Str. Eminescu 1. (Deák F.) Fehér Kereszt-épület.

LEVELEZÉS.

KÉT jómegjelenésű fiatalember, két fiatal asszony vagy leány tartós barátságát keresi, kik saját lakással rendelkeznek. Leveleket „Két jópajtás“ jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kérem.

ALKALMAZÁS.

KERESEK szobaleányt, volt Orczy-ucca 15 szám. 166

HÁZMESTERPAR gyermektelen, férfi gőzfűtéshez ért, ajánlatok. Cím: az Aradi Közlöny kiadójához.

Gyakorított, megbízható, önálló műkertészt, valamint ugyanilyen vinceleért alkalmaz iparvállalat. Bizonyítvány-másolatokkal teljesített ajánlatok „Tiszteességek“ jellegre a kiadóhivatalba.

OKTATÁS.

FRANCIABÓL, nemetből erettség-re is előkészítetek. Cím: Str. Unirea 1. (Pabian Gábor-ucca.) 86

LAKÁS.

MODERN két, vagy háromszobás lakást keresek május elsőjéig. Ajánlatokat az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 186

FŐTÉREN első emeleti három nagy szobából és előszobából álló helyiség, mely főleg fizeti célokra (irodának, divatszalonnak, szabóüzletnek stb.) rendkívül alkalmas, azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

BERBEADÓ háromszobás lakás fürdőszobával (irodának is alkalmas) Dr. Kell házában, Str. Cloșca (Szent László-u.) 1. sz. a., Bulev. Regele Ferdinand sarkán. 154

KÉT szoba, konyhas 1-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

FŐTÉREN kétszobából álló helyiség azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

VÉTEL ÉSELADÁS.

AUTO-rádióakkumulátorok szakszereu javítása, töltése. Technica, volt Magyar ucca 19. 6448

KARÁCSONYRÓL visszamaradt árúk feltűnő olcsó árakon kaphatók u. m.: zsur asztalkák, hintaszék, látsőyek, márvány és bronzszobrok, szőnyegek, girandók, kandaláberek, antik butorok, háló, ebédlő, szalonberendezések, interziás szalon, antik oszlopok órák, zenélő óra, Biedermayer fali óra, barokk stílusú kredenc, külön fotelok, szekrények, asztalok, székek, ágyak, márvány és fa-oszlopok szobroknak, márkás porcellánok, antik asztali lámpák, íróasztal, tükrök, festmények, kézimunkák, stb. stb. SALGÓNÉ bizományi üzlete, Str. Horia 1. (Széchenyi-u.) Neuman-palota 1000

ELADÓ 2 drb stráfkocsi, 1 drb. amerikai homok futó, külön szántáppal. 1 drb. csukott batár. Bővebbet ad Tritthal-iroda, Str. Josif Vulcan 6 sz. em. 105

Salgóné bizományi üzlete. Arad, Strada Horia (Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota. bizományba vesz és elad: antik és modern butorokat, szőnyegek, dísztárgyakat, órákat, porcellánokat, festményeket, complete szobaberendezéseket, szorméket, férfi és női bundákat

NAGYMENNYISÉGŰ PLÉHPÁNT eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1151

BIEDERMAYER, barokk garnitúra, antik butorok, szőnyegek, kézimunkák, dísztárgyak, eladók. „Ars“ bizományi üzlet, Str. Eminescu 30., Ortutay-palota.

TISZTA, MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására keresünk megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 100

Uzletfelosztás miatt az összes raktáron levő árúk min. Irina csipke és kötöttáru ház Arad, főpostá- den elfogadható árban. val szembe.

BUDAPESTEN az új „NEMZETI SZALLODA“ a Hungaria Nagyszálló vezetése alatt megnyílt Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben. TELEFON: 1. 20-30. Minden modern kényelemmel berendezve. Kínzó étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok! A vidéki társaságok találkozó helyei!

ÜRES FESTÉKES HORDÓK eladók. — Cím az Aradi Közlöny kiadójában 1454

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Spitz Tivadar tüzfutalépe, volt Varjassy és Pöstenberg-ucca sarkán. Telep-telefon: 719, lakás: 727. Legolcsóbb napi ár mellett árusít mindentajtá hasab és dorong, valamint aprított tüzfát házhoz szállítva. Vagyontelekben is állanduan kapható. Telefonrendelések azonnal eszközöltetnek.

ÜZLETEK.

SZIKVIZGYÁR teljes felszereléssel, üvegekkel eladó. Gyógyszertár Giniroc 178

ÓMIKALAKÁN jömeneteli termény, vegyeskereskedés berendezéssel, szép lakással berbeadó. Szőlőssy háztulajdonosnál. 152

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál, ahol hosszú évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkező kelmefestő és ítszítőüzlet volt, azonnalra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

Diana-fürdő ujonnan berendezve, egész nap nyitva. Leszállított fürdőáruk

Eladó magán- és bérházak, szőlők, vámóriómalom és mozi. A belvárosban két 20x7 m. üzemben álló asztalos műhely 3 szobás lakással, áron alul eladó. — Vasut körüli telkek. Keresünk a belvárosban jövedelmező modern magánházakat és bérházakat. „Dojna“ Arad, Piața Catedrală 9. sz. (Tökölly-tér.) 150

Óra, ékszer, alkalmi és a legolcsóbb árakon: CSÁKY óras, ékszerész-nél Arad, a luth. templommal szemben.

Eladó

kedvező fizetési feltételek mellett: ARADON, az üzemben álló nagy, teljesen felszerelt MÉRLEGGYÁR, mely egváb vasárú megmunkálására is fel van szerelve, melyben a hajtórő áll egy 20 PS, nyersolajmotor, egy 10 PS electro motor és egy 4 PS, dyma moból. A gyár 30x8 méter, fallal 3 részre osztva, külön előfalozott gépház-zal, 4 fűrdős nikkelezővel és egy 14x5 méteres festőműhellyel. Emeletes 40x10 ujtéglapépületben: földszinten 34x10 és 4 méter magas raktárhelyiség betonozott padlóval, új masszív füstelágeval, pincében 29x5 m szintén füstelágeval és 2 irodahelyiség teljesen berendezve, emeleten egy 3 szobás parkettás, fűrdőszobás, előszoba, konyhas nagyértékű új butorral berendezve, két 2 szobás, fűrdőszobás és három 1 szobás konyhas lakással. Az udvarban két 2 szobás konyhas és 1-1 szobás konyhas lakás a szükséges mellékkeliségekkel és 678 m² kerttel és udvarral. Az eladás történhetik külön is az épületekre, amelyek bármilyen gyárnak alkalmas és külön felszerelésekre és berendezésekre. Keres vevőket esetleg részvénytársasági alapon is. A gyár az én közbenjöttőmmel bármikor megtekinthető és az érdeklődőknek nálam a leltár is rendelkezésre áll. Kizárólagos megbízott: POPA LIVIUS, Arad, Piața Catedrală 9. (Tökölly-tér.) 150

Maculatura papir 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadójában.